

Lielbritānijas apģērbu un darba apģērbu nozaru apskats

Valsts aģentūra Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra
Latvian Investment and Development Agency

Indra Freiberga, LIAA Pārstāvniecības vadītāja

LIAA pārstāvniecība Lielbritānijā

2009.g. decembrī

Lielbritānijas apģērbu tirgus

- Lielbritānijas (jeb Apvienotās Karalistes – AK) apģērbu un apģērbu piederumu (aksesuāru) kopējā tirgus vērtība sasniedza gandrīz 49 miljardus GBP 2007. gadā. Apģērbu, tekstilpreču un apavu noiets sastādīja 13% no kopējā mazumtirdzniecības apjoma AK.
- AK tirgus apkopojums 2009. gadam:
 - Viena gada laikā, no 2008. līdz 2009. gada februārim, apģērbu, apģērbu piederumu un apavu noiets caur tīmekli (internetu) pieauga par 21%. Paredzams, ka šo priekšmetu noiets tīmeklī caur e-tirdzniecību turpinās augt.
 - Tiem apģērbu un apģērbu piederumu mazumtirgotājiem, kuri pārdod augstās modes, jeb modelētāju preces vai arī ļoti zemas cenas preces vislabāk klājas patreizējās tautsaimniecības lejupslīdes posmā. Patlaban patērētāji dod priekšroku vai nu ļoti dārgiem, vai ļoti lētiem apģērbiem un to piederumiem, t.i. precēm, kas ir pretējos tirgus galos. Toties tirdzniecības apjoms vidējās cenas precēm ir manāmi krities.

Lielbritānijas apģērbu tirgus

- Lielbritānijas (jeb Apvienotās Karalistes – AK) apģērbu un apģērbu piederumu (aksesuāru) kopējā tirgus vērtība sasniedza gandrīz 49 miljardus GBP 2007. gadā. Apģērbu, tekstilpreču un apavu noiets sastādīja 13% no kopējā mazumtirdzniecības apjoma AK.
- AK tirgus apkopojums 2009. gadam:
 - Viena gada laikā, no 2008. līdz 2009. gada februārim, apģērbu, apģērbu piederumu un apavu noiets caur tīmekli (internetu) pieauga par 21%. Paredzams, ka šo priekšmetu noiets tīmeklī caur e-tirdzniecību turpinās augt.
 - Tiem apģērbu un apģērbu piederumu mazumtirgotājiem, kuri pārdod augstās modes, jeb modelētāju preces vai arī ļoti zemas cenas preces vislabāk klājas patreizējās tautsaimniecības lejupslīdes posmā. Patlaban patērētāji dod priekšroku vai nu ļoti dārgiem, vai ļoti lētiem apģērbiem un to piederumiem, t.i. precēm, kas ir pretējos tirgus galos. Toties tirdzniecības apjoms vidējās cenas precēm ir manāmi krities.
 - Tādi zemo cenu mazumtirgotāju tīkli un lielveikali, kā *George at Asda*, *Tesco*, *Primark* un *TK Makk*, kuri kopā aizņēma vienu ceturto daļu no visa apģērbu tirgus 2007. gadā, patlaban liek milzīgu, konkurences spiedienu uz citiem mazumtirgotājiem jo viņi piedāvā savas preces par ļoti zemu cenu.

Lielbritānijas apģērbu tirgus – sieviešu apģērbi

- Sieviešu apģērbu noiets sastāda gandrīz pusi no AK apģērbu tirgus. 2008. gadā tas nedaudz pārsniedza 21 miljardus GBP. Piecu gadu laikā (no 2003. līdz 2008. gadam) šis tirgus sadaļas noiets pieauga par 16%.
- Zemo un vidējo cenu, jeb masu tirgus mazumtirgotāji pārvalda lielāko daļu no sieviešu apģērbu tirgus AK. *Marks & Spencer* tīklam ir vislielākā tirgus daļa. Tam seko *Arcadia Group* (kas iekļauj *Topshop*, *Dorothy Perkins*, *Evans*, *Wallis* un *Miss Selfridge*), *Next*, *Primark*, *Mosaic Fashions* (kuram pieder *Oasis*, *Karen Millen*, *Coast* un *Warehouse*), *Debenhams*, *New Look*, *George at Asda*, *Peacock Group* (kas iekļauj *Peacocks* un *Bonmarche*) un *TK Maxx*.
- *Marks & Spencer* ir lielākais sieviešu apģērba un apakšveļas piegādātājs AK. Lai gan gada laikā šī lieltirgotāja kopējais noieta apjoms šajā tirgus sadaļā piedzīvoja nelielu kritienu (par 1%), šim uzņēmumam sieviešu apģērba un apakšveļas noieta apjoms tīmeklī pieauga par 20% (salīdzinot 2008. un 2009. gada pēdējo ceturkšņu rezultātus).
- Tādi zemo cenu sieviešu apģērbu mazumtirgotāji un lielveikali, kā *Primark*, *Matalan*, *Peacocks* un *Asda*, kuri pārdod zemas cenas apģērbus, kas masveidā ražoti ārzemēs, nesūdzas par noieta trūkumu.

Lielbritānijas apģērbu tirgus – vīriešu apģērbi

- AK vīriešu apģērbu tirgus vērtība bija 4,3 miljardi GBP 2008. gadā.
- AK vīriešu apģērbu tirgus ir sadrumstalots un šajā tirgus sadaļā darbojas daudz mazumtirgotāju. Galvenie no tiem ir *Arcadia Group* (kas iekļauj *Topman* un *Burton*), *Debenhams*, *George at Asda*, *JJB Sports*, *Marks & Spencer*, *Matalan*, *Moss Bros*, *Next*, *Primark*, *River Island* un *TK Maxx*.
- AK ir aptuveni 4000 neatkarīgi vīriešu apģērbu mazumtirgotāji, kuri atzīmēti yell.com sarakstā un kuri specializējas ar modelētāju apģērbu un formālo apģērbu (kā uzvalku vai kāzu tērpu) tirdzniecību. Viņi parasti pārdod apģērbus ar zīmoliem, kas nav pieejami galvenajos, visvairāk apmeklētajos veikalos.
- Četri no desmit lielākajiem apģērbu mazumtirgotājiem AK ir zemo cenu veikalu tīkli (*Primark*, *Matalan*, *TK Maxx* un *George at Asda*).
- Tie mazumtirgotāji, kā *Moss Bros*, kuri tirgo apģērbu par vidējām cenām, ir piedzīvojuši apgrozījuma kritumu tautsaimniecības lejupslīdes laikā.

Lielbritānijas apģērbu tirgus – bērnu apģērbi

- AK bērnu apģērbu tirgus pieauga par gandrīz 8% divu gadu laikā (2007. un 2008. gadā). 2009. gada sākumā tā vērtība sasniedza 5,5 miljardus GBP.
- Galvenie bērnu apģērbu mazumtirgotāji AK ir *Adams, Mothercare, Bhs, Debenhams, Gap, George at Asda, H&M, JJB Sports, John Lewis, Marks & Spencer, Matalan, New Look, Next, Peacocks, Primark* un *Tesco*.
- Pircēji neuzrāda izteiktu uzticību vienam vai otram ražotāja zīmolam. Pērkot apģērbus saviem bērniem, vecāki vislielāko vērību pievērš cenai un izdevīgumam. Gandrīz 40% no visiem bērnu apģērbiem tiek notirgoti tādos zemo cenu veikalu tīklos, kā *Primark* un *Matalan*. Tie lielvakali, kuri piedāvā bērnu apģērbus par zemām cenām ir piespieduši saviem konkurentiem rīkoties līdzīgi.

Lielbritānijas apģērbu tirgus – sieviešu apakšveļa un piederumi

- Daži no sieviešu veļas un apakšveļas galvenajiem mazumtirgotājiem AK ir *Ann Summers, Arcadia Group, George at Asda, Debenhams, House of Fraser, Marks & Spencer, La Senza, Primark* un *Tesco*.
- Sieviešu veļas noiets ir palicis stabils, neskatoties uz vispārējo tautsaimniecisko lejupslīdi. Kā piemāram, luksusa sieviešu veļas mazumtirgotājs *Agent Provocateur* piedzīvoja 8% noieta palielinājumu viena gada laikā, no 2008. līdz 2009. gada martam.
- Ir mazumtirgotāji, kuri pārdod tikai somas, šalles, cepures, jostas, rokas somas un cimds. Vienam tādām uzņēmumam *Accessorize* (www.accessorize.com) ir veikals arī Latvijā. Tomēr lielākā daļa sieviešu apģērbu veikalu pārdod arī šāda veida piederumus, kas sastāda nozīmīgu daļu no viņu noieta.

Lielbritānijas apģērbu tirgus – darba apģērbi (1)

- AK darba apģērbu tirgus aptuvenā vērtība bija 140 miljoni GBP 2007. gadā. Formas tērpu tirgus vērtība tajā pašā gadā bija ap 45 miljoni GBP. Aptuveni 30% no strādājošajiem AK (jeb 11 miljoni cilvēku) savā darba vietā valkā apģērbus, ko sagādājis darba devējs.
- Darba apģērbu un formas tērpu apgādes un mazumtirdzniecības tirgus ir liels. Gandrīz 900 uzņēmumu tirgo šāda veida apģērbus AK, kā arī aizsargapģērbus un reklamējošus apģērbus. Šajā tirgus sadaļā iekļaujas tādi apģērbi, kā kombinezoni un virsvalki, ārstniecības un veselības aprūpes nozares apģērbi, pārtikas, skaistuma kopšanas un celtniecības nozares tērpi.
- Celtniecības un ražošanas nozares ir cietušas no tautsaimniecības lejupslīdes un pieprasījums pēc darba apģērbiem šajās nozarēs ir samazinājies. Savukārt darba apģērbu noiets sabiedriskās ēdināšanas un viesnīcu nozarēs (it īpaši ātrās ēdināšanas un līdzņemšanas nozarē) turpina ātri pieaugt.

Lielbritānijas apģērbu tirgus – darba apģērbi (2)

- AK ir dažādu veidu uzņēmumi, kuri darbojas darba apģērbu nozarē. Daļa no uzņēmumiem veic ražošanu pašā AK, citi kalpo, kā pārdošanas filiāles ārvalstu ražošanas grupējumiem. Savukārt citi ir AK uzņēmumi, kuri pārcēluši savu ražošanu uz ārzemēm.
- Kopš 1990-to gadu vidus, AK uzņēmumiem ir bijusi tendence pārcelt aizsargapģērbu un darba apģērbu ražošanu uz ārzemēm, kur ražošana izmaksā lētāk. Lielākā daļa no darba apģērbu (it īpaši drošības un aizsarg apavu) masveida ražošanas vairs nenotiek AK. Nozīmīga daļa no aizsargapģērbiem, kas tagad tiek ražoti AK, ir specializēti un tātad dārgi.
- Līdz 12 000 cilvēku darbojās darba un aizsargapģērbu nozarē AK 2008. gadā.
- Lielākā daļa no šīs nozares uzņēmumiem atrodas AK ziemeļrietumos, vidienē (East and West Midlands) un austrumos.

Lielbritānijas apģērbu tirgus – tirdzniecības jautājumi

- Apģērbu ražotāji parasti nepārdod savu preci pa tiešo sīkajiem mazumtirgotājiem, bet visbiežāk šo pienākumu uztic saviem izplatītājiem. Katra ražotāja izplatītāju AK var atrast ražotāja mājas lapā. Uzšķirstot “kontakti” sadaļu (*Contact us*), uzzināsiet tā izplatītāja koordinātes. Lielākā daļa no izplatītājiem būs gatavi iesaistīties pa tiešo ar jaunajiem mazumtirgotājiem, lai gan varētu paiet kāds laiks līdz tirdzniecības konta uzstādīšanai. Uzmeklējiet www.tradekey.com/ks-workwear lai atrastu sarakstu ar darba apģērbu piegādātājiem un izplatītājiem AK. LIAA pārstāvniecība AK var arī Jums sagādāt attiecīgu uzņēmumu sarakstu bez maksas.
- Parasti pirmajos darbības mēnešos piegādātāji pastāvēs par *pro forma* kvīšu izmantošanu. Tas nozīmē, ka jaunajam mazumtirgotājam būs jānomaksā pirkuma summa avansā, pirms preču piegādes. Parasti arī tiek noteikta minimālā pasūtījuma summa. Piegādātāji dos priekšroku šāda veida attiecībām līdz brīdim, kad darba apģērbu mazumtirgotājs būs iekarojis viņu uzticību. Tikai tad viņš varēs saņemt tirdzniecības kontu no piegādātāja.

Līguma nosacījumi un noteikumi

- Parakstot līgumu starp pircēju un piegādātāju, ir svarīgi lai tajā tiktu iekļauti īpaši norādījumi attiecībā uz:
 - līgumā lietoto terminu definīcijām, kā arī uz to, vai līgumā minētās cenas iekļauj PVN un preces piegādes izmaksas;
 - samaksas termiņiem (kā piemēram, saņemot precī vai 30 dienu laikā pēc rēķina izrakstīšanas datuma, utt.);
 - to, vai soda procenti tiks ieskaitīti par kavētiem maksājumiem un kā tie tiks aprēķināti, kā arī uz garantijām, ko piegādātājs varētu sniegt pircējam;
 - preces piegādi, ieskaitot uz to, kad piegāde tiks veikta un kādā veidā;
 - preces īpašnieka tiesībām, t.i., kurā brīdī prece tiks uzskatīta par pircēja īpašumu (kā piemēram, piegādes brīdī);
 - atteikšanos no preces un tās atgriešanu – mazumtirgotāja atbildība, sūdzību pieņemšanas procedūras;
- Stingri iesakām parādīt Jūsu pirmos līguma projektus kādam pieredzējušam advokātam, to nosacījumu novērtēšanai. LIAA pārstāvniecība var Jums sagādāt šādu advokātu sarakstu.

Lielbritānijas izplatītāju tīkls – darba apgērbī

- Darba un aizsargapģērbī un to ekipējums tiek izplatīti AK dažādos veidos, kā piemēram:
 - ražotājam izplatot savu preci pa tiešo vai caur savām pārdošanas filiālēm;
 - caur vispārējiem izplatītājiem. Lielākajiem no tiem ir filiāles pa visu AK;
 - caur tiešās piegādes uzņēmumiem, kuri apstrādā on-line pasūtījumus. Tāds uzņēmums ir *Protec Direct Ltd*, ar centrālu izplatīšanas punktu Midlands novadā.
- *Cosalt PLC* ir ražotājs, kas izplata savu preci pa tiešo caur savām 14 pārdošanas filiālēm AK, kā arī caur uzņēmuma pārstāvniecībām ārzemēs. *Alexandra PLC* ir sešas mazumtirdzniecības filiāles AK. *Dickies (UK) Ltd* ir vēl viens liels piegādātājs.
- *Arco Ltd*, kas bāzējas Hallas pilsētā (Hull), un *Greenham*, kas pieder *Bunzl PLC*, ir divi no lielākajiem darba un aizsargapģērbu izplatītājiem AK, ar vairākām filiālēm dažādās AK pilsētās.

Nākotnes tendences darba apgērbu nozarē

- Tautsaimniecības lejupslīdes dēļ darba apgērbu nozare arī piedzīvo krīzi. Šī tirgus nozare ir arī konsolidējusies, tajā ziņā, ka vairāki uzņēmumi ir bijuši vai nu uzpirkti vai ir apvienojušies ar citiem. Tagad ir palikuši tikai četri vai pieci lieli dalībnieki šajā tirgus nozarē, ieskaitot *Alexandra PLC*, *Dickies (UK) Ltd*, *Faithful Group Ltd* un *Cosalt PLC*. Audumi un citi materiāli AK tiek pirkti galvenokārt ASV dolāros.
- Skatoties no pozitīvās puses, aizsargapģērbi un ekipējums vienmēr būs vajadzīgi. Pie tam atsevišķas nozares, kā piemēram veselības aprūpe, ir mazāk cietušas no tautsaimniecības lejupslīdes. Lai gan 2009. gads ir bijis diezgan pieticīgs, daudzi uzņēmumi tomēr var sagaidīt lielāku pieprasījumu pēc savām precēm, AK tautsaimniecībai atveseļojoties.

The Manufacturers' Agents' Association - MAA

- MAA (Ražotāju aģentu biedrība) ir dibināta 1909. gadā. Tā ir vienīgā profesionālā biedrība, kas apvieno Lielbritānijā un Īrijā aktīvi strādājošos aģentus. Šie aģenti pārdod ražotāja preci, par to saņemot komisiju.
- Organizācijai ir aptuveni 800 biedru, kas pārstāv 130 dažādas nozares.
- Viens no MAA pakalpojumiem ir pieeja datu bāzei, kurā apkopota informācija par organizācijas biedriem.
www.themaa.co.uk/plugin.aspx
- Izmantojot *MAA Net Search* on-line datu bāzi, varat atlasīt sev interesējošos aģentus.

Aģentu on-line datu bāze

The Manufacturers' Agents' Association - Microsoft Internet Explorer

File Edit View Favorites Tools Help

Address <http://www.themaa.co.uk/> Go

Links DocLogix

Google G Go Bookmarks 2 blocked Check AutoLink AutoFill Send to Settings

Tildes Birojs Meklēt Tezīmēt

The Manufacturers' Agents' Association

The Manufacturers' Agents' Association

The MAA

Benefits of Membership

Finding an Agent

IUCAB

Members information

Enquiry form

For Agents the MAA offers a wide range of benefits and support. [CLICK HERE](#) to find out more about the Benefits of Membership.

For Principals the MAA offers two low cost services to help find Agents to sell your products. [CLICK HERE](#) to go to the Finding an Agent page.

of Great Britain and Ireland Incorporated
(A Company Limited by Guarantee)
Registered in London: No. 185617

The Manufacturers' Agents' Association was founded in 1909 and was incorporated in 1922.

Our membership consists entirely of Commission Agents selling in all fields of business.

A Manufacturers' Agent, (or Commission Agent, Sales Agent or Rep [US only]), is someone who sells products or services for a Principal on a Commission basis. The Principal receives and fulfils orders from the Sales Agent, invoices the customer and pays the Sales Agent commission on the orders.

Commercial Agents are recognised under international and UK law following much work by [IUCAB](#) and by representations at the Home Office by the MAA. A Sales Agency is normally established by a written agreement or contract. A model agency agreement form for the confirmation of an agency is available from the MAA for £25.00, free to MAA Members and advertisers on request. The MAA also has the International Chamber of Commerce Model Commercial Agents Contract 2nd Edition with CD available at £55.87 including UK postage – order with your credit card.

Sales Agents are to be found in all spheres of business and are ideal solutions for companies not wishing to have all the costs of a salesman without guaranteed results. Using Commercial Agents fixes sales costs as a percentage of the price. A Sales Agent only gets paid when he sells although the Principal may provide some assistance in a lengthy start up phase. Manufacturers' Agents have great

Internet

On-line datu bāzes darbības principi

- Katrā MAA datu bāzes lietošanas reizē Jūs varat atlasīt līdz 20 aģentiem – potenciāliem sadarbības partneriem.
- Lietojot šo datu bāzi pirmo reizi, Jums vajadzēs reģistrēties, ievadot sava uzņēmuma kontaktinformāciju, kā arī izvēloties lietotāja vārdu un paroli.
- ES uzņēmumiem maksa par katru datu bāzes lietošanas reizi ir 150 GBP. Maksājuma veikšana iespējama vai nu ar pārskaitījumu vai ar kredītkarti.
- Jums ir iespēja izvēlēties aģentus pēc:
 - to darbības ģeogrāfiskās teritorijas (piem. Skotija, Ziemeļanglija utt.);
 - tirgus nozares, kurā tie darbojas (piem. darba apģērbi, celtniecības materiāli, u.c.);
 - gala patērētājiem, ar kuriem konkrētais aģents strādā (piem. dārza centri, celtniecības uzņēmumi, viesnīcas, arhitekti, dāvanu veikali utt.).

Apģērbu izstādes Lielbritānijā

- Bubbles (bērnu apģērbi) – www.bubblelondon.com
- Pure London (sieviešu apģērbi) – www.purewomenswear.co.uk
- Harrowgate (sieviešu apakšveļa) – www.lingerie-show.com
- Moda (dažādi) - www.moda-uk.co.uk
- Clothes Show London (dažādi) – www.clothesshowlondon.com
- Premier Kids (bērnu apģērbi) - www.premierkids.co.uk

Darba apģērbu izstādes

- Workwear and Corporate Trading Show (Darba apģērbu tirdzniecības izstāde) notiks šā gada 13. un 14. aprīlī Riko Arēnā (Ricoh Arena), Koventrijas pilsētā (Coventry) – www.workwearshow.co.uk.
- Safety & Health Expo (Drošības un veselības izstāde) notiek katru gadu maija mēnesī Birminghemā (Birmingham), Nacionālajā izstāžu centrā (National Exhibition Centre – NEC). Šis ir lielākais, gādskārtējais notikums Eiropā, kas saistīts ar veselību un drošību. Aizsargapģērbu un ekipējuma ražotāji un izplatītāji, kā arī cita veida ražotāji, tur rīko savus standus.
- Health & Safety 2010 (Veselība un drošība 2010) notiks šā gada 13. un 14. oktobrī Rīboka stadionā (Reebok Stadium) Boltonā (Bolton) – www.healthandsafetyevents.co.uk

Noderīgas interneta mājas lapas

- Media UK – www.mediauk.com
- Newspapers in the UK – www.newspapersoc.co.uk
- Clothes Finder – www.clothesfinder.co.uk

- Drapers Online Magazine – www.drapersonline.com
- Retail Week – www.retail-week.com
- Footwear Today – www.retail-week.com
- Retail Rehab – www.retailrehab.co.uk

Latvijas ārējās ekonomiskās pārstāvniecības kontakti Lielbritānijā

- LIAA Pārstāvniecība Lielbritānijā
- 72 Queensborough Terrace
- London, W2 6EJ, UK
- Tālrunis: +44(0)20 7229 8173
- Fakss: +44(0)20 7727 7397
- E-pasts: ukinfo@liaa.gov.lv

